

„Stále hledáme možnosti, jak náš obor zatraktivnit,“ říká o Kulturní dramaturgii její vedoucí Pavla Bergmannová

Autor: Martin Kůs

OPAVA – „Stále hledáme možnosti, jak náš obor zatraktivnit a udělat jej pro studenty zajímavým. Rádi bychom také vedle bakalářského studia akreditovali Kulturní dramaturgii jako studium magisterské, a to se zaměřením, které by vyhovovalo studentům a jejich potřebám i následnému uplatnění,“ říká Pavla Bergmannová, vedoucí oddělení Kulturní dramaturgie Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty.

Pavla Bergmannová působí na Slezské univerzitě od roku 2007. Začala tehdy vést umělecký obor, jehož akreditaci připravila její někdejší kolegyně Blanka Fišerová. Vycházelo se z představy úzké spolupráce se Slezským divadlem v Opavě i ze snu o výchově divadelních dramaturgů. Nicméně jak už název „kulturní“ naznačuje, nemělo se jednat jen o divadelní profesionály, ale i o odborníky pro kulturu napříč jejími rozmanitými oblastmi. Obor tak nechtěl konkurovat specializovaným školám typu FAMU či JAMU, ale měl vyplnit prostor v nabídce uměleckých oborů. V tomto duchu se Kulturní dramaturgie více méně také ubírala. Od té doby ale v nedaleké řece Opavě uteklo hodně vody a s Pavlou Bergmannovou jsme se sešli, abychom se společně podívali na přítomnost oboru.

Podstatnou snahou vedení kulturní dramaturgie je v co nejbližší době akreditovat magisterské studium, které by mělo směřovat k animaci kultury s důrazem na divadlo. To je – k velké škodě – v českém divadle poměrně opomíjená oblast, která by pro absolventy znamenala výraznou možnost uplatnění v praxi. Zjednodušeně by se dalo říci, že by zhodnotili své praktické zkušenosti z divadelní tvorby a lákali by diváky k zájmu o představení či

jiné aktivity toho konkrétního divadla. „Kulturní instituce budou takové lidi potřebovat, některá divadla – jako například Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě – to pochopila již dnes. Berou si příklady ze zahraničí, kde animátoři touto cestou vlastně vychovávají pro divadlo svého diváka,“ svěřuje se s vizí budoucího studia vedoucí oddělení s tím, že již nyní mají posluchači možnosti tyto aktivity vyvíjet a s divadly na různých úrovních spolupracovat.

I když se velká část studia odehrává v lavicích učeben, na Kulturní dramaturgii se snaží do výuky zapojovat co nejvíc praxi. Od tohoto semestru tak zde působí Hasan Zahirovič, muž s bohatou hereckou průpravou a známý svými organizačními aktivitami. Navíc jako obdivovatel Jana Amose Komenského uplatňuje ve výuce jeho známý princip „škola hrou“. „Právě praktická zkušenost pomůže studentům pochopit, o čem je teorie. Třeba to, jak se na drama dívat, jak ho dramaturgicky uchopit, vnímat... Zkrátka vše, co pak využijí ve své práci,“ popisuje Pavla Bergmannová. I k tomu slouží workshopy nebo hodiny základů herecké tvorby, navázané na analýzu dramatických textů. S další pedagožkou Janou Cindlerovou se studenti zase seznamují s principy režisérské práce a studují záznamy divadelních inscenací. V divadelně-filmovém klubu pak mají možnost zhlédnout komentované záznamy výjimečných a málo dostupných divadelních představení a v dalších semestrech pak budou sami připravovat odborné úvody.

V dubnu tohoto roku se také uskutečnil první čtyřdenní pracovní výjezd, seminář mimo školu, kde se studenti pod vedením pedagogů koncentrovaně věnovali tvůrčí práci: „Se studenty jsme pracovali v různých oblastech, ať to bylo herectví, dramaturgie, práce s textem či vlastní dramatickou tvorbou. Víím, že posluchači měli tak trochu obavy z toho, co je čeká, ale postupně jsme si získali jejich důvěru. Mne potěšilo, že se při

různých aktivitách začali navzájem více poznávat a společně uvažovat nad problémy. Mohu říci, že jsme k sobě všichni našli bližší cestu,“ říká vedoucí Kulturní dramaturgie, která dobře ví, že mnozí studenti jsou výrazné osobnosti s jasnou vizí, ale je nutné jim také zdůraznit, že divadlo je především kolektivní tvorba. Jak bylo řečeno, studenti dostali prostor prezentovat svou tvorbu: „První večer jsme se věnovali autorské písňové tvorbě a poezii, další dva pak vyplnily prezentace autorských her našich studentů.

Úžasné pro mne bylo zejména sledovat, jak se studenti postupně sbližovali při práci nad jednotlivými texty a nacházeli zajímavé možnosti jejich scénického ztvárnění. Jak postupně z výchozího surového materiálu vznikl téměř profesionální tvar, který by mohli klidně hned představit divákům,“ popisuje Pavla Bergmannová jednu z aktivit.

Sami studenti se mohou také realizovat vlastní cestou. Nikdo jim nebrání spolupracovat s některou divadelní scénou, mít vlastní projekty či se zapojit do některého ze souborů, které jsou s oborem propojeny – ať už dlouhodobě známý Přeseděla jsem si nohu či nedávno založený Dramkrou, který sice nepůsobí přímo na univerzitní platformě, ale studenti Kulturní dramaturgie jsou jeho nedílnou součástí. „Součástí výuky je i předmět Praxe, jehož náplň si studenti volí individuálně. Občas se snažím jejich úmysly trochu koordinovat, protože bych byla opravdu velmi nerada, aby byli v rámci praxe jen pasivními pozorovateli. Říkám jim, ať tento čas využijí co nejaktivněji, a snažím se je nakontaktovat tam, kde se něco opravdu naučí,“ říká vedoucí oddělení a pokračuje: „Mají tak možnost zapojit se do chodu divadla, nejčastěji v oblasti přípravy nějaké nové inscenace, kdy si projdou celým procesem zkoušení a pochopí, jak co v divadle skutečně funguje. V tomto ohledu se nám výborně spolupracuje s ostravskými Národním divadlem moravskoslezským a Divadlem Petra Bezruče i se Slezským divadlem v Opavě.“

Jak se říká, jde jen o to chtít. Na začátku semestru se Pavla Bergmannová se svými studenty pravidelně schází a říká jim: „Berte školu jako hru, rozkoukávejte se, sbírejte zkušenosti, navazujte kontakty... Když o vás bude slyšet už během studia, můžete mít otevřenou cestu dál,“ a dodává: „Štěstí zkrátka přeje připravený, kariéra se dnes ve velké těžké konkurenci buduje jen těžko od nuly. Někteří to pochopí a někteří ne.“

Možnou příležitostí, jak dát o sobě vědět, je studentský projekt festivalu Na cestě. Zde mají studenti možnost přímo se setkat s praxí a osahat si od samého začátku až po úplný konec vše, co taková práce produkčního, scenáristy, režiséra, ale konec konců i herce či dramatika, obnáší. Od shánění peněz až po organizaci festivalu. Součástí je i projekt 3jsou3, což je zase praktická realizace dvou her agentury Dilia a jedné hry „domácí“, jejímž autorem je některý ze studentů oboru. Potěšující je, že opavští studenti v grantové soutěži agentury Dilia opakovaně uspívají v konkurenci tradičních vysokých uměleckých škol, jako jsou např. DAMU či JAMU. Přesto je tu ale jeden drobný obláček na jinak modrém festivalovém nebi.

„Mrzí mne, že ani po letech, přesto že už má festival Na cestě v divadelním světě své dobré jméno, se stále nepodařilo získat větší zájem opavského publika. Že je stále vnímán jen jako studentský festival, i když je ve svém programu již dávno otevřený nejširší veřejnosti. Osobně by mne velmi potěšilo, kdyby se festival podařilo dostat do většího povědomí a místní pochopili, že se jim nabízí zajímavá kulturní nabídka,“ říká závěrem Pavla Bergmannová.

Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

Slezská univerzita v Opavě vznikla po listopadu 1989 nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně a následně Zákonem České národní rady z 9. července 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Jedná se o veřejnou vysokou školu sídlící v Opavě a Karviné. V současné době má čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Na ústavech, katedrách a specializovaných pracovištích univerzity v současnosti studuje na osm tisíc posluchačů.

Více o univerzitě a dění na ní najdete na www.slu.cz a www.inoviny.slu.cz